

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Melyben:	Vidéken:
Egész évre 18 korona	Egész évre 20 korona
Félévre 8 "	Félévre 10 "
Negyed évre 4 "	Negyed évre 5 "
Egy hónapra 1 "	Egy hónapra 2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s lapfőigazgató

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltetebb árszámítás mellett vétetnek fe

Pünkösdi epilógus.

Debreczen május 31.

A pünkösdi ünnepi szünet alatt történt elég sok olyan esemény, mely bőséges anyagot szolgáltat az elmélkedésre. Itt van mindjárt a diák kongresszus, melyet az ország főiskoláinak küldöttei tartottak Selmezbányán. Érett férfiak hazafiai aggodalommal tekintettek a kongresszus elé. A budapesti egyetemen történtek után félni lehetett, hogy az intelligens fiatalság nagy részét magával ragadta a reakzionárius áramlat és a visszaesés, a türelmetlenség, a fanatizmus zászlójához esküdött. Az aggodalom alaptalannak bizonyult, mert a kongresszuson képviselt ifjúság tulnyomó többsége tisztán és folt nélkül megtartotta eszményeit, férfiasan sikra szállt értük s így a néppárt budapesti ifju előcsapatának meg kellett lapulnia s bizonynyal megfogja magának jegyezni azt a lezárólast, melyet a commilitones adtak neki. Az ország ifjúságát ezuttal a vidék mentette meg attól a szégyenfolttól, melyet néhány félrevezetett fiatal ember akart reá sütni. Kitűnt itt, hogy Zichy Nándor gróf és Molnár János apát befolyása nem terjed túl azon az aránylag szűk körön, melyen naponta mozognak s hogy a nemzet egészséges teste erősen reagál ama ragályos anyag ellen, melyet beléje akarnak oltani.

Tárcza.

SZERETLEK.

Szeretlek csöndes, tiszta áhitattal
Ugy mint az erdő dalos madarát,
Oh! vétkezem, ha csak egy ropke perczen
Nem mondanék el érted egy imát.

Szeretlek lassu, gyötrő szenvedéssel
Ha megvillan előttem a jövő
S meglebben néha egy egy pillanatra
Mennyasszony fátyolod s egy szemfödő.

Szeretlek áhitattal, szenvedéssel
A megvetésed édes bu nekem:
Nagyobb tisztább vagy minden ideálnál,
Hogy illenél hát hozzám édesem!

Fliesz Henrik.

Szerelem?

Irta: Kóbor Tamás.

A törzsasztalnál a filozófus egyszer így morfondírozott. Valami marólugos rendőri hírt olvasott épen:

Nem igaz, hogy én volnék és belőlem a kiéget vulkának hidegsége beszélne. Van vérem és az alaposan megkínozt. Tudnék akkora ostobaságokat elkövetni amekkorra bölcseségekre képtelen vagyok.

Egy igy forró, lüktető vérrrel, mely keresztül kergett a májusi éjszakán, mint a kulyát, kérdelem: még mindig járja a szerelem nótája?

A vidéki várossaink hanyatlásáról szóló stereotip penaszok ékesszóló czáfolatának tarthatjuk a vidéki hírlapíróknak az ünnepek alatt, Debreczenben tartott kongresszusát. A megjelentek nagy száma, az évről évre növekvő érdeklődés a kongresszus tanácskozásai iránt, a vidéki sajtó nem is sejtett megerősödése és ama nagy haladás mellett tanuskodik, melyet tett. De ez a haladás, kivált a fővárosi sajtó intenzia versenyével szemben nem lett volna lehetséges, ha a vidéki városok szintén nem haladnának. És a legtöbb vidéki városban tényleg igen sok történik azok lakályossá és kellemessé tétele végett, részint kövezés, csatornázás, vízvezeték, világítás által. Hogy ezek mellett a vidéki sajtóra nagy szerep esik, magától érthető s hogy ennek a legnagyobb lelkiismeretességgel meg is felel, ezt a bizonyítványt bizonynyal senki sem tagadhatja meg tőle. A mi magát a gyűlést illeti, annak lefolyása minden izében méltóságos volt. Kiemeljük a tanácskozás higgadt, komoly voltát, az egyes felszólalások parlamenti hangját, az elnök, Kulinyi Zsigmond erélyes, egyszersmind előzékenyen tapintatos magatartását a tanácskozások vezetésében, Palócz László főtitkár tömör, világos referációját. Fénypontja volt a gyűlésnek a Csokonai szobor megkoszoruzása melynél Szávay Gyula, a szövetség egyik alelnöke s a Győri Közlöny szerkesztője,

Kezembe veszek egy ujságot olvasom a tárczáját szerelemről szól. Asszony írta asszonyról. És kóvályog a fejem. Ezeknek a hölgyeknek igazán nincs más gondjuk, gondolatjuk mint a szerelem? A meztelen karjukat nem mutatják a világért sem, de hogy folyton férfin és szerelmen jár az eszük, azt nyomtatásban is kimutatják. Végig megyek az utcán. Ahogy az asszonyok egy-egy érdekesebb alak vagy ruha láttára megfordulnak, a szemükből látom, hogy azt az alakot a szerelem szompontjából taksálják meg. Meny nyi udvarlója lehet annak! A férfiakról nem is szólunk.

A bölcsesség köve mellett érzéketlenül mennének el, de ne adj Isten, hogy egy lány vagy asszony után ne nézzenek. szembe jövet a kalapja alá ne kémleljenek s miközben buza vagy pör jár a fejükben, minden pillanatban készek buzát, pört, bölcsességet, életkérdést, elfeledni és csókra ölelésre gondolni.

Nem változtat semmit a dolgon, hogy magam is ilyen sorban vagyok. S magam is aki a lét legfőbb problémáit kutatom és aki álmatlan éjszakákon csodát kérek az uristen től, vajha megtisztítana és képtelenné tenné minden földi gondolatra, minden pillanatban készvölnék minden szoknya után futkosni. Épen ma láttam egy Catót, egy parlamenti hőst és megközelíthetetlenül szenvedelmes hőst és megközelíthetetlenül szenvedelmes honszerelmezt, amint a köruton egy himzett szoknyájú, kissé éltebb, de karcsu és magas hölgy körül ögyelgett. Az az ember a fogát vicsgorgatta és világosan láttam ajkán lebegni a káromkodást: üsse a kő, miért vagyok én olyan közismert ember? Ha nem

egy finom műveltségű s poétalélekkel megáldott belletrista, ódai szárnyalású szellemes fordulatokban gazdag beszéddel róttale az ország minden részéből összesereglett ujságírók kegyeletes hódolatát s ragadta magával hallgatóit. A beszéden át átcsilámlott Csokonai pajzán humora, mint brokát-szöveten az aranyhímzés. Debreczen városa és lakossága, az ujságírók vendéglátó gazdája, hirnevéhez méltó vendégszeretettel tündökölt.

A szoczialistáknál szokottnál nagyobb rendben és nyugalommal folyt le Budapes ten a szoczialisták országos kongresszusa, melyen a régi dalt az általános szövazati jogról énekelték és elhatározták, hogy a jövő választásokban aktiv részt vesznek. A Széll-kabinet a munkások törekvéseit azzal az őszinte jóakarattal kíséri, mely első sorban abban nyilvánul, hogy nagyobb mozgási szabadságot ad nekik, mely azonban nem áll meg ennél, hanem az anyagi és társadalmi helyzet javítása végett elmegy addig a határig, hol az osztályérdek a közérdekekkel találkozik. Érzik ezt a munkások is nagyon jól, és el is ismerik higgadt maguktartása által, mely a mostani kongresszuson uralkodott.

A selmezbányai diákkongresszus pendaut-ja volt a budapesti ifjúsági tornaverseny. Amaz a szellemi és erkölcsi potencia, ez a fizikai erő és ügyesség tornája

kellene tartanom, hogy mindenki ismer, oda lépnek melléje, aki minden jel után itélve azért indul sétára s kedvemre aszfaltbetyárkodnám. De mivel az is ismer, akit én nem ismerek, adnom kell a gondolataiban elmerült hazafit és a karcsu dáma akármit csinál is, én, a vágy poklával a szivemben, úgy teszek, mintha a cipóm sarkát is többre becsülném a legkarcsubb teremtsnél.

Hogy igy van, értem, aljas, azaz emberi vonás. Benne van a vérben, belélopja az utca. Belélopja a nők provokáló szépsége és kiöltözködése, belélopja az életkérdés, a pénz érdek, a jövő gondja, a családapa törekvése, hogy más valaki tartsa el kedves leányát, ahogy ő is a más kedves leányát tartja el. De ezt az aljasságot miért magasztosítja föl még mindig? Miért nagy és szép dolog a szerelem, holott csak kínos és szomorúan megrontó kényszeruség, mely a legmerészebb röptü sasleket is a sárba ránczigálja?

Hogy nem ez az igazi szerelem, melyről a költők dalolnak? Meglehet, de amiről a költők dalolnak, annak a valódi életben nyom sincs. Ellenben az a sok aljasság, ami nap-este utcahosszat az életben történik, mind a költő dala mögé buvik s a maga piszkos alajasságát a fölmagasztosult költészet tollaival ékesíti. Teremtő uristen, ha annyira igaz szerelem volna, ahány igaz szerelemről zengő vers terem, Arkádia berkei tulnépek volnának. De a versben csupa szerelem, az utcán, a családi szobában, az oltárelő és a lebutjokban csupa számítás, léhaság, aljasság, üzlet és kaland tobzódik.

A lányka érez és nem ért, az ifju ér és nem érez. Az élet formálja a rideg kö

volt. Mind a kettő sikerült, még pedig pompásan, ami az országban mindenütt belső meglepedést kelt, mert ha ifjúságunk teste és lelke egészséges, a nemzetnek nem kell a jövő miatt aggódnia.

Urhatnamság.

Debreczen, máj. 31.

A dajkamesék gonosz manói és hétféjú sárkányai egy sorba kerülnek, ha gyermekeinket megfenyegetjük — a suszternek adtak, mondja a szülő, ha rossz a nebuló és a gyerek félve húzódik meg, mint a csiga a csigaházba, ha hozzá érsz.

A gyermeki ijesztgetésnek ez a módja igen jellemző, lévén annak a köztudatban meggyökeresedett ellenszenvnek a bizonyossága melyet nem sajátosan a lábtyü derék művészei iránt éreznek, hanem az ő képében az ipari pálya iránt általában. Közönségünknek az a része, melyet a Gondviselés a szülői gondok áldásával fölruházott, terveiből törtölte az ipari pályára elkészítést. — A magyar gyermek természetrajza — rövid foglatban — így adódik tehát:

1. Hat éves koráig a köteleesszerszerű házi nevelés a föntidézett manók és sárkányok. 2. Tíz éves koráig az elemi iskola elvégzése, mert hisz erre a törvény kötelez. Azontul, ha: a) a szülő szegény: adódik a gyermek mesterségre; ha b) a szülő tehető: adódik a gyermek középiskolába, a hol többrendbeli bukás után, kezében az érettségi bizonyítvánnyal elnyavalyog az egyetemen, vagy kerül városi, megyei, jó protekcióval állami hivatalba. Már most: 1. vagy végez a

zombósság, az érintkezés alapja a kölcsönös tiszteletben tartás és a fűszerszámtól kezdve, amit az ételbe kevernek, a gardedame minden vonás és minden intézmény azt várja, hogy az emberek, férfiak, asszonyok egyaránt szerelmes fenevadak, akiket nem szabad szabadjára hagyni.

A fiam lovagias, a lányod szende és tűzbe teszem érte a kezemet s te kétségbe voltál esve, ha a lányod a fiammal egy órát együtt töltötte a sötét erdőben s ha nem veszítik is el a fejüket, igazad van, mert elveszthetnék. Szörnyű veszedelmeképebbég a szerelem a társadalom és az egyesek feje fölött. Gaztettek és emberhalál csak a szerelem miatt, hitvány, hitványabb és leg-hitványabb gyöngeségek és bűnök kultúrása és még mindig előbbre teszik az énségnél, a kapzsiságnál és egyéb emberi állítványnál.

Megölnék a pénzédért: bitófára kötnének. Megölnék a feleségedért: az szerelem! Talán föl is mentenének. Lopnám a pénzédet: hitvány tolvaj vagyok. Lopnám a feleségedet: hja a szerelem! Az asszonyok csillogó szemmel néznének s a férfiak irigyen szorongatnák a kezemet és pajtáskodón hátba vernének: hej, kópé vagy!

Vólnék kártyás: prédikálnának nekem szenvedélyről és gyöngeségről. Vólnék szerelmes egy asszonyba, ami épügy rabul ejti a lelkeset, képtelenné a komoly munkára, tompultta legszentebb köteleességeim és igazságtalanná mindenki irányában: senkisémet prédikálna nekem, hanem azt mondanák: ez aztán a derék ember, milyen uagyon tud szeretni.

Van-e poéta, aki a kártya-szenvedélyéről írna verset? Pedig époly szépek, igazak és lélekrontók, mint a szerelem. Hát ezzel a nyavajával miért áll elé d csekedve egy ország tapsai és érzelmes hölgyek csodáló ovációja mellett?

fiú és akkor boldog lateiner; 2. vagy nem végez (és ez 75 százalék) és akkor nyomorgó proletár — de egyképpen: 3. ur.

Ime, végeredményben a magyar szülő vágyakozása: urat nevelni a gyerekéből minden áron. Az ipari főiskolára (technologia) és az ipari iskolára diplomás vagy hivatalnokságban levő szülő nem adja gyermekét. Oda a főváros és a vidék iparosai küldik a gyermekeiket, — hogy maguknál különbbé neveljék.

A középosztály tehetősebb része idegenkedik, több: irtózik, hogy gyermekét iparosnak nevelje. Ne tessék csodálkozni ilyen körülmények közt, ha az iparművészeti kiállításokon oly ritkán találunk új nevekre, a kik egy-egy iparág számára remekelő munkást derítenének föl. A magyar iparosztálynak az a része, mely ily munkára hivatott volna, csak a jövőben fog nevelődni, — ma még — a költővel szólva — nincs jelen.

A tehetősebb elem emez idegenkedése az ipari pályától, eredményezi azt a szomorú tény, hogy a magyar iparosztály nem áll azon a fokon, melyen a mai korban a társadalomban számot tevő elemnek állnia kellene.

Mert elismerjük iparosaink buzgóságát, igyekezetét. Tudjuk és valljuk, hogy becsületes törekvésekkel igyekeznek hasznos polgára lenni a társadalomnak.

Tudjuk azt is, hisz lépten-nyomon meg bizonyosodik, hogy hazafias érzésben tultesz bármely más tagján társadalmunknak. — Él benne az őserő, a nagyok tisztelete és jók megbecsülése, de a magyar társadalom mégis lesüllyeszti az ipari pálya színvonalát.

Férj elhagyja feleségét, apa elhagyja gyermekeit. Királyok a népeiket és királynők a trónjaikat. Szerelem miatt és ezzel megkapták a fölmentést. A kötelelességszegés, a gyöngeség, az önzés és a könnyelműség mind egyszeribe fölmagasztosul mihelyest szerelem a rugója.

Igy van, és jogos, észszerű e, hogy így van? Az igaz érzelmek tompulásával arányosan halad a kultúra fejlesztése. Ma a szerelem csak baj és elfajulás, hiszen a moralisták is jajgatnak, hogy mennyire elfrivolosodott az ember és a család. És nincs elég látásuk vagy energiájuk, vagy bátorságuk a megismerésre, hogy nem az emberek fajulnak el, hanem maga a szerelem s ha már ennyire sülyedt, nem lehet többé kiváltságosnak, magasztosnak, szépnek tekinteni, hanem úgy kell vele bánni, ahogy megérdemli, s ahogy az emberiség érdeke megköveteli.

Ez a szerelem, nem éri azokat, akik egy nagy érzésben egymásra találnak s elvonulnak a világ szemé elől, hanem élőkódnek rajta az alacsonyok, a gyöngék, a buják és a kéjelgők s belepusztulnak a bányák, a tudatlanok, a jóhiszeműek. Kisleánykát nem lehetne elcsábítani, ha a szerelemet oly szépek és minden felül állónak nem hirdetnék, a cseléd leány nem inna marólagot, ha szurtos bakája hitlenségét a szerelemtől szóló rabló romantika nem fujná föl oly rettenetes, tul nem élhető csapásnak.

A szerelem őrzöng a szinpadon és az emberek szeretnek drámai hősök lenni. A legmindennapibb, a legalacsonyabb elem az életnek pusztít közöttünk az isteni érzelm kiváltságos glóriája közepette s az emberek belenyugodnak abba a legnagyobb csalásba, amit valaha hiszékeny tömegeken el lehetett követni!

Ennek meg kell változnia. Szerelem? A

A magyar iparos e kicsinyes viszonyokba keressük a magyar ipar kicsinyes viszonyainak, körülményeinek okát és magyarázatát. — Vagy elképzeltető a fejlődés ott, a hol az értelmiség megszakit minden kapcsolatot egy egész osztálylyal, a hol amolyan száműzés helyéül tekint egy pályát gyermekei számára.

A gyermek lelke fogékony, az első benyomások emléke ki nem törlődik lelkéből soha, a lét semmiféle viszonyai közepette sem. És ha ebbe a fiatal lélekbe beleoltják az iparosság gyűlöletét, a pálya iránti félelmét, hogy kívánhatjuk, hogy annak idején szívvel-lélekkel válassza azt, mint kedvének, ambíciójának terrénját?

És addig, míg a köztudatból ki nem vész ez a mumus, a minek az ipari pályát odaállítják, ne is várjuk a magyar iparosság emelkedését, Ha majd megérlelődik a tisztességes munka becsülete; ha majd nem mosolyognak az iparos-testületek eme fölírásain: Isten áld meg a tisztességes ipart! — akkor eljön az idő, mikortól fogva a magyar iparosság emelkedéséről beszélhetünk.

A hónapos szobában.

Kelling Anna nagyon csinos leány volt, mikor a tudós dr. Strahlendorff írőhoz nőül ment. De a boldogsága nem sokáig tartott. Miután dr. Strahlendorffné a férjének két évén át sok kellemes órát szerzett s megajándékozta őt egy fiúcskával, a férje megelégedte e földi lélet s elutazott a másvilágra. A halála előtt halk hangon így szólt a feleségéhez: »Isten áldjon meg, Anna.« De arról egy szót se szólt, hogy már most Anna meg a gyermeke miből éljen meg. Talán

régi név alatt új fogalom húzódik meg és letarolja a régiek előjogait. A szerelem ma nem föntartó, hanem romboló érzés. Ellene van minden magasabbra törekvésnek, rabul ejti az akaratot, urálja a karaktert, lopja az időt. Hol van ma szerelmes ember? S tele van a világ szerelemmel! Minden bokorban, minden kávéházban, minden apróhirdetésben szerelem, mindig csak szerelem! Pokolba vele! Le a kultuszával! Ennek a fölzaklatott és érzekeiben megviselt emberiségnek csillapulás és nyugalom kell, nem pedig verbuválás, csókra ingerlés és a hitelhagyás és a lealacsonyodás fölmagasztosítása. Az erkölcs egész vára védekezés e romboló elem ellen, ki hallott arról, hogy az ellenségről zengjenek a szorongatottak magasztaló és lelkesítő ódákat? Dörögtek a léha darabok ellen és a lanyotok kezébe adjátok a szerelmi sóhajokat, versbe szedve, muzsikába oltva, hogy hevüljön, nyugtalankodjék és álmatlan éjszákán kalandos mindenre készséggel epedjen az után, amire egyre hajtják s amiben részese ha van, egyet löknek rajta: ki a tisztességesek sorából.

Szeretem? Ugy kultiválják, ápolják, táplálják, mintha kihalófélben volna. Pedig az a baj, hogy nagyon sok van belőle, sőt egyéb sincs. Mutass embert, aki sem vallás, sem haza, sem igazság, sem művészet iránt semmit se tud érezni s állítsd szembe egy szép nővel, ó, az iránt rögtön fog érezni. Mért mégis ezt a könnyű érzést pártolják s mert nem a nehezebbeket? az értékesebbeket? Mért képzelhetetlen az olyan világ, melyet az igazság ép úgy mozgatna, mint most a szerelem? Csak tiszta látás és igaz erő kell hozzá. De a szerelemet rég eljátszott előjogai birtokában épen az tartja, hogy nincs tiszta látás és nincs erő az emberiségben. Komlótt, elernyedt faj ez, addig fogja dicsőíteni a szerelemet, amíg belepusztul!

csak gyöngédségből nem szólt, hogy a felesége szabad akaratát és a jövőjét ne befolyásolja.

Epen nem lett volna baj akkor se, ha így szólt volna: »Az íróasztalban van a biztosítási kötvényem,« vagy: »A szekrényem fiókjában vannak az értékpapírjaim,« — de mint fontosabbnak éreztettem, ilyesmit egyáltalán nem mondott. Strahlendorffné öt napig csak a sirásból s a temetésre süttöt kálásból élt, de aztán megéhezett s a cselédet el akarta küldeni a piacra. Mivel azonban ehez pénz is kell s neki nem volt tüzálló pénzes szekrénye, kimutatta a megboldogult férj hétköznapi nadrágjának zsebeit, amelyek náluk minden a pénzes szekrényt helyettesítették. Megtalálta a férje tárczáját, amelyben két koronát, ötven fillért s két darab öt filléres bélyegét talált.

Erre Strahlendorffné a kis egyetemi városka legelőkelőbb lapjában a következő apró hirdetést tette közzé:

Olcso ellátást

kaphat egy magányos ur vagy hölgy egy csinos lakásban, a város legszebb részében. Ajánlközások »Reménysugár« czimmel a kiadóhivatalba küldhetők.

Az első lakó nagyon mogorva és akadékoskodó ember volt, aki csipős megjegyzéseket tett mindenre, amit csak látott a házban.

— Kedves asszonyság, nem lakik itt a közelben egy cipész?

— De igen, uram; ha talán valami baja van a cipőjének, a leány mindjárt átviheti.

— O, isten őrizz! Csak attól tartottam, hogy talán összetévesztették a bőrt... Ez a beefsteak annyira hasonlít a cipőtalphoz.

Máskor meg így szólt a lakó:

— Tisztelt asszonyság, nem sokára karacsony lesz; igazán tehetne valamit a szegényekért is...

— Sajna, sokkal szegényebb vagyok magam is, uram... Hiszen tudja, hogy milyen szerény körülmények között élek...

— Na, én nem úgy értem, hogy pénzt adjon nekik, csak azt gondoltam, hogy elküldhetné a szegények házába az én szobám zsiros kárpitjait, s nekem új kárpittal huzathatná be a falakat...

Végre szakításra került a dolog, mikor a lakó azt állította, hogy egerek futkosnak a falon, pedig csak a kárpit minta-rózsáit nézte egereknek.

Dr. Strahlendorffné 26 éves és nagyon csinos asszony volt, mikor Bering törvényszéki jegyző először lépte át a küszöbét s kibérelte a szobát. Magas, erőteljes, önértékes tekintetű ember volt, s a bajusza, — istenem, milyen szép bajusza volt!

A boldogult dr. Strahlendorff kabinet alakban préselt bőr keretben mosolygott le a hónapos szoba faláról öt év óta mélyen megszorodott szívű özvegyére. A jegyző ur beköltözése után azonban lekasztotta a szegről az özvegy s eltette a szekrényébe az imakönyv és a herbateás-doboz közé.

A cselédnek minden este egy pohár frissen csapolt sört is kellett hoznia a jegyző urnak s mikor dr. Strahlendorffné este lefeküdt, mindig azon gondolkodott, hogy vajon helnesen cselekszik-e, ha egész életében gyászolja a férjét? Nem sérti e épen legszentebb érzéseit azzal, ha a gyászát nyíltan fitogtatja?

Mikor a jegyző másnap elment hazulról eltűnt a közönséges szürke gyapju pokrócz az ágyról, s az a kissé megfakult, de még jókarban levő kék atlasz paplan került a helyére, amelyet még a boldogult doktor-nak az anyja nász-ajándékkul adott az ifju párnak.

Dr. Strahlendorff egész életében mindig nagyon türelmes ember volt, de szerettem volna látni az arcát, mikor a többi angyalokkal együtt a felhők mögöl lekukocskálva azt

látta, hogy a jegyző ur mily kényelmesen nyújtózkodik abban a hintaszékben, amelyet Strahlendorff frakjának az áru vásároltak, pedig ezt a frakkot annyira megbecsülték, mint valami szent erekjét.

Mikor dr. Strahlendorffné egy hónap mulva a városban járt, egyszerre csak a jegyző urral találkozott, aki egy hölgygel karantogva sétált. Ugy érezte magát, mintha beleütött volna a menykő a kék atlasz paplanba.

Mikor a jegyző meglátta a nagyot köszönt, eléje állott és így szólt:

— Nagyon örvendek, hogy van szerencsém! Kedves menyasszonyom, Hübner kisasszony, szeretetreméltó háziasszonyom, dr. Strahlendorffné.

A hónapos szobában a diván fölött megint ott függ a megboldogult dr. Strahlendorff kabinet-ablakban és préselt bőrkeretben. Sőt a rövid ideig tartó száműzetés kárpótulásul még zöld koszorú is van körötte. Barátságos tekintete azonban már nem tudja megvigasztalni a mélyen megszorodott özvegyet. A kék atlasz paplan nem kerül ki többé a szekrényből, sőt a hónapos szoba szürke gyapju pokrócz alá is ezután csak nő fog feküdni.

A boldogult dr. Strahlendorff pedig mosolygott a felhők mögött, s épen úgy, mint a halála előtt, így szól: »Isten áldjon meg Anna«.

Alfred af Hedenstjern.

Rablógyilkossági kísérlet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 31.

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt a hó 25-én éjjel a kanizsai szállások között. Ezelőtt két héttel esett ugyanis, hogy egy 20 évesnek látszó ember beállított Börcsök Antal kanizsai szárlására s a gazdától kenyeret szalonát és pénzt követelt a maga és társai részére, kik a szállás közelében vannak meghuzódva.

Börcsök a merész fellépésére nem tudta hogy mit csináljon kidobja e a követelőt, vagy adjon neki valamit.

Az alkalmatlan vendégnek mégis adatott egy kenyeret és 3—4 kiló szalonát, de pénzt nem adott s azt izentette a többieknek, hogy többé ne merjenek arra a tájakra menni mert a csendőrök kezébe adja őket.

A legény elment a kapott kenyérrel és szalonával s azóta Börcsök nem is hallott hírt rólok.

Vasárnap éjjel — mint nekünk írják — Börcsök Antal arra ébredt, hogy az ágya előtt két bekormozott arcu ember áll, kik felszólitották, hogy azt a pénzt a mit a mult kor kérték, most adja elő mert különben meghal.

Börcsök kiugrott az ágyból s dulakodni kezdett a rablókkal, a felesége is csakhamar segítségére ment, de a két zsvány hamar elbánt Börcsökkel és feleségével mind a ketőt baltákkal leverték.

Ezután a szekrények átkutatásához fogtak a rablók, de ekkor az udvarról több lövés hallatszott a mit a másik két rabló — kiket vigyázat végett hagytak kint — tett az éppen akkor haza térő két béresre. Csak az egyik bérest találta a golyó, de csak könnyen sebesítette meg.

A béresek, nem tudván mi történik a szálláson üldözöben vette a lövöldöző rablót s ez alatt a szobában volt másik két rablónak is sikerült elmenekülniök.

Börcsök és felesége súlyos sérülést szenvedtek, de felgyógyulásukhoz van remény. A csendőrség eddig nem tudta elfogni a vak betörőket.

Véres ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest máj. 31.

Piros pünkösdi napján az ország különböző helyein vér folyt. A legények, ahol csak lehetett ősi szokás szerint, táncmulatsággal ülték meg ezt a napot s a mulatságnak verekedés lett a vége.

A legnagyobb vérengzés azonban az idén M. Keresztesen történt hol — mint nekünk írják — a verekedésnek 3 ifju élet esett áldozatul. A verekedés tulajdonképpen a leányok között keletkezett, még pedig féltékenységből.

Petrás Erzsébet odaváló leány kezdte a verekedést. Irigy szemmel nézte, hogy régi udvarlója, Kunczy Imre állandóan Sirák Borsca körül forgolódik. Egy ideig ürte ezt a mellézést de azután kitört belőle az elkeseredés, s mikor egy izben a táncznak vége lett, neki rontott vetélytársának s azt alaposan megtépte.

A legények között természetesen mind a két félnek akadt pártfogója, Csakhamar összekaptak s a bicskákra bízták a harc eldöntését.

Folyt a vér; az asszonynép sikoltozva menekült de a verekedés tartott mindaddig a míg a kivonult csendőrség szét nem ugarratta a legényeket.

Ekkor már Büki Aron, Sziró Márton és Lovászi Imre eszmélet nélkül heverték a korcsma udvarán, s mire az orvosi segély megérkezett, Büki és Sziró elvérzett, Lovászi pedig másnap reggelre meghalt.

Ehez majdnem hasonló eset történt Nádason, a hol szintén a leányok miatt veszttek össze a legények, miközben Czernák Pál és Glyás Balázs odaváló legényeket olyan alaposan fejbe verték, — hogy felgyógyulásukhoz nincs remény.

Péteri pusztán Savó Ferencz juhászbojtárt vertek agyon multság közben, a ki hárszeg fővel addig kötekedett a fiatal-sággal, míg azok megsokalták a dolgot, kivonszolták a korcsmából s addig verték, míg mozdulni tudott.

A csendőrség mind a háros esetben letartóztatta a tetteseket s az illetékes törvényszékhez távirati följelentést tett.

NAPIHIREK

— A közönség figyelmébe. A debreczeni könyvkereskedők elhatározták, hogy jövő hó 2-ától kezdve üzletüket vasárnap egész nap zárva tartják s így e napon a közönség rendelkezésére nem állhatnak.

— Polgármesterek kongresszusa Aradon. A polgármesterek országos értekezletét, amelyre hosszabb idő óta folynak az előkészületek, ez idén Aradon tartják meg, és pedig június 24-én délelőt kilencz órakor. Ebben állapotott meg Zechmeister Károly győri polgármester, kire a mult évi győri kongresszus ennek az ügynek előkészítését s az értekezleti hely megállapítását bizta. A győri polgármester ezt azzal a nyomatékosan hangsúlyozott kérelemmel hozta tudomására a sz

ves meghívásban első helyen jelentkezett Arad város hatóságának, hogy az elszállásolás közvetítésén kívül semmiféle egyéb ünnepi rendezkedéssel ne bontsák meg az értekezletnek szigorúan szak jellegét.

— **Dóczy majális.** A Dóczy féle leánynevelő intézet növendékei tegnap este tartották a minden évben szokásos majálisukat a nagyerdei «Dobosban». A mulatság egyike volt a legsikerültebbnek. Régen zajlott le olyan kedélyes, fesztelen táncmuzi, amelyben olyan nagyszámu, szép közönség lett volna jelen, mint ezen; ami kitetszik abból is, hogy az első négyest nem kevesebb mint 200 pár tánczolta. Szóval a Dobos tánczterme mely a valósággal dugig megtelt, az alkalommal kicsinek bizonyult. Ebből kifolyólag azután a tánczolás is nagyon nehezen ment, kivált az estély kezdetén. De a könnyűvérű fiatalok nem tájtott, talán még egyszer olyan nagy akadályt is legyőzött volna; tánczolt kitaróan fokozott jókedvvel reggeli 2 óráig. A Magyarok jónévű zenekara nem tudta kifárasztani őket. A mamák, meg a kis apák egész ostromterveket szőttek, hogy a leányukat visszatartsák a tánczól. Egész chaosz kellett rábeszélésnek, ígérgetésnek, fenyegetésnek, csitogatásnak szemrehányásoknak, hogy a táncznak véget vessenek. — Pitymallott erősen mikor Rózsika, Margitka s a többi jójos kicsi bálkirálynők pihenőre hajtották fejcskéküket a kedvesen eltötött este édes emlékével és sok sok kedves ábránddal szívecskékükben. Szóval nagyon jól sikerült mulatságot rendeztek a fiatal leánykák. Tavasz volt künt az erdőn tavasz volt az tüzteli szívekben — tavasz volt mindenütt.

— **Országos tornaverseny.** Az Országos tornaverseny diadalából Debreczen is kivette a maga részét, amennyiben a versenyző 15 reál iskola közül 2-ik volt a debr. áll. főreálisk. az összetett versenyben. S így a tízes csoport minden egyes tagja kapott bronz érmet. A csoport tagjai a következők voltak. A VIII. év. foly. b. t. Goldstein Dávid, Fried Sándor, Fülep Kálmán, VII. év. foly. b. t. Móritz József, VI. év. foly. b. t. Czobor László, Kovács István, Suba János, Székely Rezső, V. év. foly. b. t. Pethő Lajos és Neumann Jakab.

A füles labda versenyben szintén minden egyes versenyző nyert bronz érmet. A csapat tagjai voltak VIII. év. foly. b. t. Goldstein Dávid, Fülep Kálmán, VII. év. foly. b. t. Fülep Móritz, Móritz József, VI. év. foly. b. t. Czobor László, Hegedüs György, Kovács István, Suba János, V. év. foly. b. t. Pethő Lajos.

Az egyéni versenyben nyertesek lettek: futásból, Hegedüs György VI. év. foly. b. t. ezüst érmet és könyvet. Függőskedésként Goldstein Dávid, VIII. év. foly. b. t. ezüst érmet könyvvel, Móritz József VII. év. foly. b. t. bronz érmet. Rudmászából Székely Rezső VI. év. foly. b. t. ezüst és Suba János VI. év. foly. beli tanuló bronz érmet nyertek.

— **Trafikosok figyelmébe.** A dohány és dohánygyártmányok eladásával foglalkozóknak meg van engedve, hogy üzleteiket vasárnapokon és Szt.-István napján d. u. 4 óráig zárva tarthassák; délután 4-9 óráig kötele-

sek a kizárólagosan dohánytőzsdével foglalkozók üzleti helyiségeiket nyitva tartani, a veyyeskereskedéssel kapcsolatos dohányárus pedig köteles gondoskodni arról, hogy a fogyasztó közönség dohánygyártmányokat — ugyanazon épületben, melyben az áruda van elhelyezve, — könnyen hozzáférhető helyen kaphasson s a zárva tartott bolt ajtaján szembetűnő módon magyar nyelven megjelölni, hogy az épület melyik részében lehet kapni a kincstár részéről áruba bocsátott cikkeket.

— **High life előadás a czirkuszban.** Kellémes szórakozásban lesz ma része a közönségnek. Fekete Ede közkedvelt czirkusza rendez ma este high life előadást, az intelligens közönség szórakoztatására. Az előadás műsora úgy van összeválogatva, hogy az a legmagasabb igényeket is bizvást kielégíti. Bámulatos és meglepő lovasmutatványokban, akrobatta produkciókban gyönyörködhetik a közönség. A műsor különben úgy van összeállítva, hogy mindvégig lebilincselve tartja a néző közönség figyelmét. Az új czirkuszról különben elmondhatjuk, hogy mutatványaival rövid idő alatt kivívta magának a közönség elismerését s bárha nem dolgozik a reklam dobjával éppen ez teszi azt, hogy az érdekes és mulattató előadások napról napra szépszámu közönsége vonzanak a csinosan berendezett lovarda falai közé. A mai high life előadás a helyben állomásozó 39. gyalogezred zenekara is közreműködik.

— **Mikor a cigány fizet.** Egyik jónévű zenekarnak néhány tagja tegnap, mikor a banda félbeszakította a muzsikálást, letelepedt a nagyerdei «Dobos» egyik asztalához sörözni. Egyik másik jóképű barna legény aztán rohamosan elpusztította az előttük levő péksüteményeket. Itt történt aztán a baj. Fizetni már egyik se szívesen fizetett, mikor aztán a kiszolgáló Iváncsik István pinceszér Jónás Sándor brácsostól merte kérni az elfogyasztott kiflik árát ez fizetés helyett orron is ütötte öklével. Már már veszeke déssé fajul a dolog s ha az ott levő rendőr biztos tapintatosan el nem intézi a dolgot. Az ügy azonban így is a rendőrség előtt nyer befejezést.

— **Elítélt párbajozó.** Nagy port vert fel annak idején az a párbaj melyet Löw József újságíró társnak, a Debreczen segéd-szerkesztője vivott Komjáthy szinigazgatóval. A párbajról s előzményeiről hirt adtunk annak idején mi is. Itélethozatalra a párbajvétségi ügyben azonban csak most került a sor. Ma hirdette ki a debreczeni kir. törvényszék Löw előtt az itéletet s a fennemlített párbajvétségért s ezenkívül még két párvialalért, melyet vádolt annak idején Máthé Miklóssal és Fenyéri Mórral vivott — összbüntetésképp 1 hónap és 10 napra itélték. Az itélet jogerős.

— **A cseresznye ünnepély.** A jótékony nőegylet ünnepélye, amelyet június 9 én tartanak meg a nagyerdőn, rendkívüli szép sikerrel kecsegtet. A hét során teljesítette a buzgalomban fáradhatatlan rendezőbizottság a felkéréseket és Debreczen szép asszonyai s leányai közül igen nagy számmal vállalták el, hogy az egyes sátrakban a jótékony céljára árusítják a hűsítő italokat, hideg ételeket és süteményeket. Felette érdekesnek ígérkezik a Varieté színház is, ahol apró mológokat, tánczokat népdalokat stb. adnak elő s a szereplésre Debreczen intelligens hölgyei és ifjai közül reményen felül nagy számmal vállalkoztak. Itt említtük meg, hogy

a rendező bizottság és a jótékony nőegylet választmánya június 1 én délután 3 órakor tartja meg utolsó ülését a nőpariskola helyiségében, kívánatos, hogy az érdekeltek ezen az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert ezen sok fontos tárgy vár elintézésre.

— **A bádogos inas szerencsétlensége.** A balesetek száma újból szaporodott egy esettel, amely tegnap délelőtt történt a Széchenyi utca végén levő Fried-féle nyaralóban. — Kerékgyártó Sándor bádogos mester ugyanis a nyaraló tetőzetének javításán dolgozott. A befedés ez való anyagot Kéki Imre, egy 16 éves tanuló hordta fel. Éppen nagyobb tömeg bádog lemez felvitelével volt elfoglalva mikor lába a hulladékok közt megbotlott és oly szerencsétlenül terült el, hogy balkezét egy éles bádoglemezhez vágta, úgy hogy a lemez a csuklóban mély sebet hasított és átmetszette a fű ütőerőt is. Segélykiáltásaira hamarosan körülvették, ideiglenesen bekötötték sebet s hordágyon szállították a köz-kórházba, a hol azonnal orvosi kezelés aláveték.

— **Elfogott bérgyilkos.** Meregyó kolozsmegyei községben a minap meggyilkolták Kapuczán adószedőt. Az ügyészség kiderítette, hogy a gyilkos Panyik Omic parasztember, ki néhány hónappal ezelőtt rálőtt Sikó körjegyzőre. A gyilkost elfogták. Panyikot 6 felusi gazda bérelte fel, hogy a gyilkosságot elkövesse. A felbujtókat szintén letartóztatták.

— **Meghalt az idegenben.** Sulyos vesztéség érte Kovács István debreczeni gazdálkodót. Egy szüszavú táviratban jelentették neki Ungvárról, hogy fia, Kovács József kereskedő segéd, ki a katonai kötelezettségét teljesítette Ungváron, tegnap ott legénységi uszás alkalmával a vízbe fullt, s már csak a holttestét tudták kifogni. A mélyen sujtott apa intézkedett, hogy fia holt testét Debreczenbe szállítsák. A szencsétlenül járt ifjut itt fogják eltemetni.

— **Merénylet egy jegyző ellen.** Balogh István szárhegyi jegyző alig egy hónapja foglalta el hivatalát s már két ízben következik el ellene merényletet ismeretlen tettesek. E hó 13 án este Salamáson egy ismerősénél ipőzött, midőn az ablakon keresztül egy kő repült be és fején megsebezte. E hó 19-én hajnalban érkezett haza a jegyző és midőn lefekvéshez készült, illetve vették, ismeretlen tettes belőtt az ablakán. A golyó az ablak párkányába furódott s a jegyző szerencsésen megmenekült. A csendőrség erélyesen nyomozza a merénylőket.

— **Devett búr parancsnok Budapesten.** Devett búr parancsnok, az angol búr háboruban nagy hirre vergődött Devett tábornok öcsöce június 6 án érkezik a Bécsből jövő gyorsvonattal a fővárosba. A küldöttség a nyugati pályaudvaron fogja a búr parancsnokot várni. Dewettet utjában Keibnitz báró, a nemzetközi búr bizottság elnöke kíséri s midőn a legnagyobb rokonszenvvel fogadják a fiatal hőst. A fogadtatás részleteit a ma este a Sas körben tartandó értekezleten állapítják meg.

— **Legtöbb színháza,** dalsarnoka, czirkusza, és egyéb újabban felállított statisztika szerint ezidőszert New Yorknak van. New Yorkban a különböző színházakban és mulatókban összesen 123,795 ülőhely áll esténként a közönség rendelkezésére. Londonban 120, 950, Párizsban 82,231. Tulajdonképeni színház Londonban van a legtöbb, nevezetesen 39. New Yorknak 31. Párizsban 24 színháza van. A párizsi Chatelet színházban 3600 ember fér el, a new yorki ope-

rában 3549. Londonban két színház van, a Drury Lane és Standard, melyek 3500 embert képesek befogadni. New Yorknak azonban nagyon sok kisebb színháza van, tágas hangversenytermeiben pedig 8000-9000 ember fér be egy egy terembe.

Utazás egy gyerek körül. Amolyan gögicselő kis apróság csak, parányi, de kövérkés kezekkel s gömbölyű arcocskával, mely belyukad, ha nevet. Csak belevész a szemévilága a napsugárba, mert fényes az s megtépázza a szakállós bácsit, aki feléje közeledik, mert az a kis berzenkedés jól esik a kacsójának. Egyebet még nem tud. Nem tudja, hogy neki szerető édesanyjának is kellene lenni, aki gyöngéden becézze, betakargassa, ha fázik s gyűyögő, édes beszéddel meg vigasztalja, ha sir.

Mert ugy esett az eset, hogy Pázmánd györfvármegyei községben a múlt év augusztus havában valami vándor komédiás trupp járt. Ott játszott olcsó pénzért, nem éppen valami nagy lelki gyönyörűséget szerezve a jó pázmándiaknak. A trupa startja Kapusi Matild, a primadonna volt, ki, amikor eljátszották kis játékaikat Pázmádon, Jenő nevű gyermeket özvegy Nagy Pálnéhoz adta gondozásba. A trupp pedig ment tovább. Először Taápon ütötték fel a sátorfájukat. Itt rövid ideig voltak s kurta egypár hét alatt bebarangolták a Dunántúlt, míg végtére nyomuk veszett. Kapusi Matild persze egészen megfélekedezett Pázmádon hagyott gyermekéről; mely megfélekedéssel csak a községi előjárásnak szerzett dolgot.

Dobrovits Antal bíró és Runyai László jegyző megmozgattak mindent, hogy az anya nyomába jussanak míg végtére nagy fáradság és utánjárás után sikerült megtudniok, hogy Kapusi Matild valahol a Felvidéken tartózkodik, de oly nyomorban él, hogy magának sincs betevő falatja, nem hogy gyermekéről gondoskodhatnék.

Igy történt aztán, hogy az elhagyott kis porontyot a Fehér-Kereszt egyesület lelenczházába vitték, hol ismét nézheti a napsugarat, mert fényes s megtépázhatja a doktor bácsi szakállát, mert az a kövér kis kacsójának jól esik.

Édesanyja pedig járja az országot tovább s lassan — lassan arról is elfeledkezik hogy neki valahol egy kis fia is van a világon...

Pénzgyár a toronyban. Rendkívül érdekes fölfedezésre jutott a napokban a bozsoki csendőrség, mely már hosszabb idő óta tapasztalta, hogy a környékben mindinkább terjednek a hamis koronások, forintok és ötkoronások. A csendőrség által titokban folytatott nyomozásnak végre meg lett az eredménye: fölfedezték a pénzhamisítót és a gyártelepet is, amely Bozsok község katolikus templomának tornyában volt elhelyezve. A pénzgyártók — mint nekünk írják — Csuri Mihály harangozó, ennek veje, Nagy István és Bottlik Péter feyházviselt ember volt. — Ezek a toronyban rendezték be a műhelyt. A társaságnak Bottlik Péter volt a lelke. Ő rendezte be a műhelyt, ő készítette az ötvényeket. Csuri és a veje csak segédkeztek s legfőbb teendőjük a hamisítványok forgalomba hozatala volt, amit eddig meglehetősen sikerrel végeztek. Bottlik ugyanis, amint a feyházból kiszabadulva hazatért, rávette Csuri harangozót, hogy fogadja föl toronybakernek. — A plébánosnak nem igen tetszett a dolog, de mert Bottliknak a sikerült az előjárásomat is megnyerni a pártjára Bottlik beköltözött a toronyba, — ahonnan nem is igen mozdult ki. — Itt vette rá Csurit és vejét a pénzhamisítás tervének keresztülvételére, mivel a torony helyiségét rendkívül alkalmasnak találta e célra. Pünkösöd napján végre földerült a titok. Az ünnep alkalmával ugyanis néhány suhancz gyerek ment föl a toronyba harangozni. Ezeknek egy-egy koronát adott Csuri,

— természetesen a hamisítványokból. Ezt a pénzt akarták beváltani, amikor a csendőrök meglátták s miután megtudták, hogy a hamisítványok honnan származnak, kutatást tartottak a toronyban. A vizsgálat fényes eredménnyel végződött. Bottlikot, Csurit és vejét a csendőrök letartóztatták s az előlalt nagy mennyiségű hamis pénzzel beszállították őket a törvényszékhez.

Kesergő szerelem. Egy időben nem az volt Akkor még boldog jelzővel lehetett illetni a szerelmet, mely Pauli Czézár olasz betonmunkás és Szemenik Teréz dalmát származású munkás asszony szívét összefonta. De multak az idők változott a szerelmes pár szívézülete s a boldog szerelemből kesergő szerelem lett. Ez a kesergő szerelem aztán nem volt inyére az asszonynak a minap fogta magát keze ügyébe kaparintva hűséges párja minden néven nevezhető ingóságát — megszökött a háztól. A becsapott Czézár most a rendőrség útján keresi — nem ugyan a meglépett fehérsépet, mint inkább az — általa elvitt holmit.

Zsidó eszjárás. A büntető törvényszék ma egy Kornstock Ábrahám nevű lengyelországi illetőségű ügynököt csalás miatt egy hónapi fogházra ítelt. Habár az ítélet igen enyhe, a vádlott mégis fölebbezett. Az elnök figyelmeztette:

— Jobb lesz megnyugodni!
— Azt csak tessék rám bízni, igen tisztelt elnök ur. Én már kiszámítottam magamnak, hogy mire a méltóságos kuria meg erősíti ezt az ítéletet, én 26 órával kevesebbet ülök.

— Hát az hogy lehet?
— Nagyon egyszerű a dolog. Télen sokkal rövidebbek a napok, mint mostanában.

Az aranyzinór áldozata. Medgyesi Miklóssy Károly, a Magyar államvasutak körmeneti állomásának főnöke, mint Körmenről írják, e hónap 25 én tragikus körülmények közt halt meg. Egyenruhájának zsinórja ölte meg a negyvenegy éves állomásfőnököt. Néhány héttel ezelőtt nyakán egész ártatlan pattanás keletkezett. E pattanás az uniformis gallérján lévő zsinór annyira feldörzsölte, hogy a pattanás vérezni kezdett. Ez okozta azután a bajt. A zsinórnak folytonos dörzsölése következtében ugyanis vérméregzés állott be annyira, hogy nem lehetett az állomásfőnököt megmenteni. Szombaton irtózatot kínok közt meghalt. — Temetése e hónap 28-án ment végbe nagy részvét közepett.

A színházi bankók. Beöthy László, a Nemzeti Színház igazgatója a napokban zsaroló levelet kapott, melynek írója azzal fenyegette, hogy »le fogja leplezni«, ha 300 forintot nem küld neki poste restante a főpostára. Beöthy a rendőrség segítségével úgy kerítette lépre a zsarolót, hogy egy levélbe színházi bankókat tett, azt küldte el a postán, ahol egy detektív lesben állt. A levélért egy hordár jelentkezett, a kit a detektív letartóztattott. A hordár megvallotta, hogy egy L. nevű fiatal ember küldte a levélért a vallo mása alapján a rendőrség a zsarolót letartóztatta.

Gyermek a levesben. Szegedről írják, hogy az ottani alsó tanyán tegnap különös szerencsétlenség történt egy Biczkó János nevű gazda családjában. — A gazda két éves fia délebed idején a konyhában belekandikált a leveses fazékba, megcsuszott s mindenestől belepottyant. A gyermek sikol

tására előrohanó anya már csak eszméletlenül ránthatta ki a fazékból. A gyermek hal-doklik.

Táviratok.

A reichsrath ülése.

Bécs, május 31. A képviselőház tegnap a beérkezett irományok fölolvastása után a vizitokról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatta. Menger zárószava után a Ház 231 szóval 25 ellenében elvetette Wolfnak a tárgyalás elnapolására vonatkozó indítványát és 200 szavazattal 47 ellenében elhatározta a részletes tárgyalás megkezdését. Az 1-4. szakaszhoz hozzászólt Menger előadó, utána Schreiner, Call kereskedelmi miniszter, Zidnik és Vukovic. Délután 3 órakor az elnök fel-függesztette az ülést.

Bécs, május 31. Délután, a képviselőház ülése alatt összeült a pártelnökök értekezlete hogy megállapítsa a költségvetési provizórium tárgyalásának programját. Elhatározták, — hogy minden egyes párt álláspontjának ki-nyilatkoztatására fog szorítkozni és hogy egy szónok se beszélhessen félóránál tovább. A vitához a javaslat mellett 11, ellene 9 szónok iratkozott fel. A szónokok sorrendjét sorshuzás útján állapítják meg.

Bécs, május 31. A kormány levette az ideai ülészak napirendjéről a vasuti jegyek megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot és csak az ősszel fogja a reichsrath elé terjeszteni.

A finnek sorsa.

Stokholm, május 31. Az Aftonbladet je-lenti Pétervárról: Az orosz minisztertanács tegnap Kuropatkin hadügyminiszternek és Bobrikov főkormányzónak azt a előterjeszté-sét tárgyalta, hogy a finn csapatokat Orosz-országban való szolgálattételre is lehessen kirendelni és orosz ezredékbe beosztani. Az indítványt négy óráig tartó beható tárgyalás után nagy többséggel elvetették. Alexandrovics Vladimir nagyherceg is a többséggel szavazott.

Franciaiak és németek.

Berlin, május 31. A Kreizzeitung egy katonatiszt magánlevelét közli annak a jelé-ül, hogy mennyire szoros baráti viszonyban vannak egymással Kinában a francia és német tisztok és katonák. A francia tisztok rajonganak Vilmos császáráért és azt mondják, hogy a francia nemzetet is egy csapás-ra megnyerné, ha ellátogatna Párisba, ahol bizonyára lelkesedéssel fogadnák.

A kínai háború.

Berlin, május 31. A Wolf ügynökség je-lenti: A pekingi német követ azt jelenti, hogy Li-Hung Csang egy e hónap 27 én kelt császári ediktumot adott neki át, amelyben a császár ünnepiesen megígéri, hogy a hatalmasságoknak 450 millió taelt fizet kama-tostul.

Bécs, május 31. Az osztrák magyar kö-vetség palotájának felépítésére a külügymi-nisztérium Pekingbe küldte Kovarszky mé-nököket.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat, —	
Buza » májusra	—
» » októberre	7.91
Rozs 1901. októberre	6.74
Zab 1901. októberre	5.80
Tengeri 1901. májusra	5.38

Irányzat állandó.
Amerika 2 1/2 czeattal magasabb. 57

Virágos kert

Kis kertemben.

Kis kertemben kivirított
Az almafa virága,
Jaj de jó lesz, ha almával
Tele lesz majd az ága!

De meg rázom a Rózsának!
Telé lesz a kötője...
Nagyapót is nagyanyót is
Megkínáljuk belőle.

Imádság.

Istenem, jó Átyám!
Köszönjük a tavaszt,
Hogy a te szép napod
Virágokat fakaszt.

Köszönjük a mező
Tarka pillangóját,
Hogy visszavezetted
A fecsket, a gólyát.

Pósa bácsi

Pityergő Dani Vidámországban.

Mese.

Két fia volt egy szegény asszonynak. Az egyik mindig sirt, pedig tizenkét éves volt. A másik, a kisebb folytonosan nevetett, még ha oka nem is volt rá.

A nagyobbikat Pityergő Daninak nevezték el, a kisebbiket Nevető Marczinak. Bizony sok baja volt a két fiával a szegény asszonynak. Egyszer azt gondolja magában, hogy összezárja a mindig nevetőt a mindig síróval, hátha megtanulnak egymástól kölcsönösen nevetni, meg sírni.

Ugy is lett. Összecsukta Pityergő Danit Nevető Marczival egy kamrában, de bizony nem tanultak meg! A síró azt gondolta, hogy őt neveti a másik, hát még inkább sirt. A nevető azt hitte, hogy miatta bosszankodik a síró, hát még jobban nevetett. A szegény asszony már nem tudta: mit tegyen a fiával.

Mikor épen legjobban buszlikodik a szegény asszony, hát csak betoppan két idegen országú ember. Hosszu utról érkezettek, mert mind a kettőnek nagyon poros volt a ruhája.

Azt mondja az egyik utas:

— Én Vidámországból jöttem, hol boldogságban, vidáman élnek az emberek, ha nem a háboru miatt elveszett lakóit más vidám emberekkel akarja pótolni az én felséges királyom. Nagyon és gyermekeket örömmel elviszek szép Vidámországba, csak jókedvű legyen.

Azt mondja a másik utas:

— Én Szomorországba jöttem, hol nagy háboru miatt megrikkultak az emberek. Felsőges királyom szívesen fogadja az országába illő felnőtteket és kicsinyeket.

Megörvendett a szegény asszony ezen a pompás dolgon s úgy számított, hogy Pityergő Danit elküldi Vidámországba, Nevető Marczit pedig Szomorországba. Ott majd megtanul Dani nevetni, Marczit meg szomorkodni. Hanem kettőn állott a vásár. Az emberek nem nyugodtak bele.

Azt mondja az egyik:

— Mit csináljak én Pityergő Danival Vidámországban?

De a másik sem hagyja:

— Mit csináljak én Nevető Marczival Szomorországban?

A szegény asszonynak már szinte le kellett mondani a jó tervéről, mikor valami pompás gondolat jutott az eszébe. A két fiút, a Pityergő Danit, meg a Nevető Marczit zsákba kötötték az utasok, hogy kocsijokkal elvigyék kit erre, kit arra, hát a szegény asszony jól megvendégelte az embereket.

Sokat ettek, de még többet ittak az utasok és az alatt, a míg ittak, a szegény asszony elcsereverte a zsákokat a kocsikról. Az utasok nem vették észre a cserét, csak mikor haza érkeztek. Így került csodálatosképen Pityergő Dani Vidámországba. Hanem halljátok csak, mi történt azután!

Szomorországban kibontották a zsákot, hát Nevető Marczit állott elő ugyancsak nevetve. De okosan bírtak vele Szomorországban. Nem adtak neki egy napig enni s bizony elhagyta a jókedve Nevető Marczit. Nem nevetett többé Szomorországban, csak enni adjanak, hogy éhen ne haljon.

Annál több vesződségre volt Pityergő Daninak. Mikor a zsákból kibontották Vidámországban, hát csak elbámultak rajta az emberek, mert ott mindenki vidám volt, csak Pityergő Dani sirt. Ugy jártak hozzá bámulni, mintha komédiás volna. És eszébe jutott Vidámország királyának, hogy a háboru miatt megüresedett országgládját megtöltheti, ha pénzért mutogatják Pityergő Danit.

Csináltak egy cifra aranyo ott sátor Vidámország közepére, s ott mutogattak a síró fiút a vidám embereknek. Gyűlt a sok pénz Mar meglett Vidámország lácsájá, aó a királyi palota pénzét is tele hordták pénzzel az emberek, csak megnézhessek valamenynyien Pityergő Danit.

Ekkor megsokalta Vidámország felséges királya a sok boldogságot, mert nem akart vége szakadni. Kihirdette esörömpölő réztá nyér zörgésénél, hogy aki meggyógyítja Pityergő Danit, annak adja a begyűlt pénz felét.

Nosza lett lóvás-futás. Hetedhét országból jöttek a kuruzsolók szerencsét próbálni. Pityergő Danit mindennap füstölték csodás füvek gyökerével. fűrésztölték rózsalevél har nájában, még vörös rákot is tettek a fejére, hátha visszafordul a jó kedve, de bizony csak tovább sirt.

Egyszer érkezett egy ezermester. Megnézte a síró fiút. Azt mondta a királynak, hogy ő meggyógyítja Pityergő Danit.

A király igen szívesen beleegyezett. Be ment a szép aranyos sátorba kíséret nélkül Pityergő Danihoz. A mint ketten voltak, hát az ezermester egyszerre elkezdte csiklandozni a síró fiút. Előbb csendesesen, később jobban jobban...

Pityergő Dani birta egyideig, hogy nem nevetett, de csakhamar olyan harsogva kezdett kacagni, hogy rengett bete az aranyos sátor oldala. És azután nem sirt, de olyan derék legény vált belőle, hogy különb se lehet nagyon megszerették a király udvarában. Mikor nagyra nőtt, megkérte Mosolygó kisasszonynak a kezét Vidámország királyától.

Hát oda is adták a csodaszép királykisasszonyt Pityergő Daninak, hanem az esküvőre együtt kívánt lenni a jó fiú a szegény édes anyjával, meg az öccsével.

Befogtak hat lovat egy aranyos hintóba és úgy vitték el a boldog édes anyát a másik fiával. Hej, de csodálkozott a szegény asszony, hogy Nevető Marczit komoly legény lett Szomorországban, Pityergő Dani meg vidám kis király lett a Mosolygó királykisasszony oldalán.

Máig is élnek, ha meg nem haltak.

Péterfi Tamás.

Kis szekeres, nagy szekeres.

A nagy szekeres volt az egyik szomszédunk, a kis szekeres a másik. Az volt közöttük a különbség, hogy a nagy szekeres gazdag ember volt, a kis szekeres pedig szegény, mint a templomjegere.

A kis szekeresnek egy lova volt. Azt a lovat úgy hívták, hogy: Sárga. Hej, öreg lova volt már ez a Sárga. Hiába kiabált rá a kis szekeres: gyű te, Sárga, gyű te, drága lovam! — a Sárga bizony lassan bandukolt a terhes szekérrel.

Volt a kis szekeresnek egy kis leánya, úgy hívták, hogy: Böske. Böskének arany haja volt, csillagszeme volt, mint a tündérlányoknak a mesében. A kis szekeres néha odavette maga mellé Böskét a bakra, kezébe adta a gyepőt, meg az ostort, és így ment végig szekérrel a falun. Böske pedig kacagott örömben. Még a vén Sárga is kihuzta a derekát, ha Böske a bakra ült édes apja mellé. A nagy szekeres pedig irigykedett ilyenkor. Mert hiába volt neki sok szép lova, hiába sok szekere, nem volt neki egyetlen gyermeke se.

Történt egyszer, hogy Böske elveszett.

Este lett és Böske nem került elő. Hiába járta be a kis szekeres a falut. — Böském, aranyvirágom, gyere elő! Böském, angyalkám, gyere elő! — Böske nem jött.

Járt a kis szekeres össze vissza, kereste Böskét, keresték a szomszédok is. No már úgy volt, hogy kóborló ezigányok vitték el Böskét, vagy valami más baleset érte. Hiába tették tüvé az egész falut. Böske nincs, Böske nincs. — A kis szekeres annyira szívére vette ezt a dolgot, már arra gondolt: Elmegy világgá, mert ő élni nem tud Böske nélkül.

A nagy szekeres pedig egyre mondta:

— Ugyan, szomszéd, ne busuljon, hiszen van még hat szép gyereke. Bár nekem csak egy is volna!

— De mikor az én arany virág Böském volt a legszebb, a legkedvesebb, a legjobb!

— Így beszélne akkor is, ha akármelyik veszne el. — felelt a nagy szekeres.

— Az meglehet.

Akkor eszébe jutott a szekeresnek az öreg Sárga lova. Hátha ez a hűséges vén ló tudna valami tanácsot adni.

Megy tehát az istálló felé. Az istállóban ropogtatja a Sárga az abrakot. Odaburul a ló nyakába a kis szekeres:

— Öreg lovam, nem láttad az én Böské lányomat valamerre? Tüvé tettem már érte az egész falut.

Bizony jó volt, hogy a Sárgához fordult a kis szekeres. Mert alig hogy kimondja az utolsó szót, a széna közül csak megszólalt valaki:

— Itt vagyok, édes apám! Itt aludtam a szénában, tündérekkel és puha kalácsos almodtam.

Megörült bozzeg a kis szekeres. Felkapta Böskét, azután össze vissza csókolt. Az öreg Sárgának is kijutott a simogatásból.

— Akármennyi lova van a nagy szekeresnek, nincs ilyen okos lova, mint ez az én Sárgám.

Vitte az arany virágot nagy örömmel a házba. — Kapott Böske puha kalácsot, a Sárga pedig dupla porció abrakot.

Mikor pedig a gazda nagy szekeres meghallotta, hogyan találta meg a szegény kis szekeres Böskét, főlóhajtott:

— Milyen szerencsés ember a kis szekeres! Neki még a lova is okosabb, mint az én lovam!

A gazdaság nem mindig jelent megelégedést.

Gyu a b'csi.

Irodalom.

Szent Lászlóról szóló ereklyék. A Nagy Képes Világtörténet 115-116. füzetével az V. kötet befejezéséig jut, mely kötet a hűbériség és lovagság történetét tárgyalja azt a kor, a melynek dús gazdag képében a magyar történetnek egy pár költői alakja is ott van. A legelső alak ezek közt Szent László a kit a kereszties hadjáratok eszméi vezettek, lehettek, a ki egyik ilyen hadnak választott vezére is volt. Ő benne testesül meg a keresztény lovag magyar formája, az állam-szerző, törvényalkotó, a népe vallását védő nagy király, a ki a lovagság, lovagi erények feyverzetében tündököl. Az ő szobra átlott régi püspöki székhelyeken az oltárok oldalán, az ő magasztos alakját vették czime-rükbe a magyar vármegyék közül többen, az ő emlékét zengte századokon át a magyar ének és a magyar ének templomokban és a főurak palotáiban.

A rá vonatkozó emlékeknek szép gyűjteményét találjuk a most megjelent kötetben. Ott van fejedelmek tartó mellszobra, az aranyozott ezüsből való, filigrán zománczcsal, díszes ötvös-munka, mely a XIV. században készült a váradi székesegyház számára. — Merev vonásai s a stílyzaltan készült haj s a gyönyörűen alkotott korona dicsőségére válnak e kor művészetének. Ott van azután még első törvénykönyvéből egy lap latinul írva, a mint valamely szent püspök perga mentre pingálgatta; európai felfogás sugárik minoen sorából. Egy XV. századi codexben van meg ez a lap, a codex pedig megvan — a bécsi udvari könyvtárban.

Az egész 12 kötetes nagy vállalat szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár az V. kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona, füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kazbatók a kiadóknál (Révai Testvérek Irzd. Int. Résztvénytársaság Budapest, VIII., Ullői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Külömfélék.

× Párisi válópörök. A francia köztársaság párisi ügyéséhez havonként átlag hatszáz följelentést adnak be — házasságtörés vétsége miatt A hatszáz eset közül átlag háromszáz végződik válópörrel, de a válópörök kilenczven százalékában nem választják el a feleket egymástól, mert a felek időközben vagy kibékülnek, vagy csak különválnak, s nem sokat törődnek azzal, hogy törvényesen is elválasszák-e őket, vagy pedig ninosen elegendő bizonyítékuk arra, hogy a házasság fölbontását ki lehetne mondani.

A Kispipában

Petőfi-tér 10. szám

udvarkert megnyitás

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy gyönyörűen átalakított, kellemesen berendezett.

udvarkert helyiségemet

vasárnap, jun. 2-án Veres Tóni zenekara közreműködésével.

megnyitom

Megszokott jóízű magyaros konyháról, kitűnő kerti és hegyi borokról, folyton friss csapolású Dréher sörről legjobban gondoskodom.

Tisztelettel
Kemény Janos.
vendéglős.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	7.10	este	Személyvonat	9.43	este
Budapest	9.01	délután	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonat	5.45	reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonat	9.40	este
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34	délután
Debreczen—M.-Sziget					
Királyhaza	5.10	reggel	Személyvonat	2.08	délután
M.-Sziget	2.56	reggel	Személyvonat	9.48	délután
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonat	4.56	délután
Szatmár-Németi	7.53	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonat	8.50	este
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonat	11.21	délután
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délután
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess					
N.-Léta—Vértess	9.35	reggel	Vegyesvonat	11.16	délután
N.-Léta—Vértess	4.31	délután	"	6.18	délután
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	délután
"	4.06	délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.30	déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonat	4.00	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délután
Budapest	6.26	este	Gyorsvonat	1.55	délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonat	7.05	este
Budapest	11.44	délután	Gyorsvonat	6.50	reggel
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi	8.46	reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel
Szatmár-Németi	7.32	reggel	Személyvonat	3.45	reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
Szatmár-Németi	6.45	este	Személyvonat	2.47	délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonat	11.35	délután
M.-Sziget	10.12	éjjel	Személyvonat	3.39	délután
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.07	délután	Személyvonat	9.03	délután
Szerencs	7.53	este	Személyvonat	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen					
N.-Léta—Vértess	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértess	3.13	délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.35	este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délután

Könyv- és könyomdai
munkák
a legjutányosabb árakon
felvállaltatnak.

Sz.-Fehérvár 1879-ben,
ezüstéremmel

Kitüntetve: London
1871-ben díszoklevél.

Szegeden 1876-ban
érdeméremmel.

KUTASI IMRE

kő- és könyvnyomdája
Debreczen, Piacz-utca, Gáll Ferencz ház 79. sz.

Ajánlja magát mindenféle

könyv- és könyomdai munkák

gyors és pontos elkészítésére. Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott
íveket, ét-, bor- és árlapokat, díszműveket, arany, ezüst és színnyomatban; díszes egybekelési
és látogató jegyeket. Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül,
a legjutányosabb árban eszközöltetnek. — A papír gyári árban számítottatik.

Hirdetéseket

a kiadásomban naponként
megjelenő „DEBRECZENI
HIRLAP”-ban legolcsóbban
számítva közlésekre.
Kutasi Imre,
könyv- és könyomdatu'ajdonos.